

15/09/2003

אל: ציבור לקוחותינו וידידנו,

התרת ניכוי מלוא הוצאות פרסום בשנה שבה הן הוצאו

תקציר עמ"ה 1207/00

- בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו · המערערת: **יעקובי ובניו בע"מ**
- ע"י ב"כ עו"ד צחור
- לפני: כב' השופטת ברכה אופיר-תום
- המשיב: פקיד שומה ת"א 3, ע"י ב"כ עו"ד אנגלרד ועו"ד קניגסבוך
- ניתן ב-15.9.2003

העובדות

בשנת 1997 הצהירה המערערת על מחזור הכנסות, ובמסגרת ההכנסה נכללה הוצאה בגין פרסום, בסך 3,358,911 ש"ח (להלן - "ההוצאה הכוללת").

מתוך סכום ההוצאה הכוללת נדרשו 827,580 ש"ח בגין סרטוני פרסום בטלוויזיה, שנועדו לשיווק שתי סדרות מוצרים חדשות. התרת סכום זה היא הסוגיה, העומדת לדיון לפני כבוד בית המשפט.

מוצרי ניקיון ומוצרי צבעים הם חלק אינטגרלי מתחומי שיווקה העסקית של המערערת ופעילותה, לפחות בכל שנות המס שבחן המשיב.

סדרות צבעים ומוצרי ניקוי דומים שיווקה המערערת גם בעבר.

בפועל, בית המשפט דן בשתי פלוגתאות:

א. שאלת הגדרתם של המוצרים נשוא הפרסום. לאמור, האם במוצרים "חדשים" עסקינן, או האם במוצרים "קיימים", שכבר היו בעסק קודם; ומהי נפקותה של הקביעה בעניין זה על נושא ניכוי ההוצאות, שהוצאו על פרסומם ?

ב. האם יצר הפרסום האמור "נכס", שממנו הפיקה המערערת יתרונות, שנמשכו גם מעבר לשנה שבערעור; ומהי נפקותה של עובדה זו על התרתן בניכוי של אותן ההוצאות ?

כב' השופטת ברכה אופיר תום

בית המשפט השתמש בעקרונות תורת החשבונאות הפיננסית, כדי לעמוד על ההבחנה, שזו עושה בין הוצאה הונית להוצאה פירותית. זאת, תוך בחינת השאלה: האם יש בהבחנה, כאמור, כדי למנוע את הניכוי השוטף של ההוצאות בענייננו, כפי שגרס המשיב? בית המשפט מאבחן את המושגים "עלות" ו"הוצאה". בין היתר, הוא מבהיר, כי כאשר מדובר בהוצאות פרסום, היוצרות בעקיפין נכסים מוחשיים, כגון שלטי חוצות, ירשמו הנכסים במאזן ויופחתו במשך תקופת ההנאה מן הנכסים.

עם זאת, אין ההוצאות שהוצאו לצורך ייצור סרט, תקליטור, או קלטת וידאו לפרסומת נחשבות לעלויות כשירות להיוון כנס. לא כך בעלויות ייצור של קטלוגים, מוספים ויקרתיים וכו', הנחשבות כמלאי, או כהוצאות מראש המותרות בניכוי כהוצאות, בד בבד עם השימוש שנעשה בהן.

אי הוודאות באשר לקיום היתרונות בעתיד, והיעדר היכולת להוכיחם ולמודדם, הם העומדים מאחורי הכלל החשבונאי, שלפיו יש להכיר בהוצאות פרסום, בשנת היווצרותן.

לעניין היחס בין החשבונאות הפיננסית לחשבונאות המס, על בסיס גישת הפסיקה, באין סתירה בין כללי החשבונאות הפיננסית לבין הוראות דין המס, ינהג בית המשפט בהתאם לכללי החשבונאות.

בית המשפט הדגיש, כי קיים קושי בזהווי המוניטין, בעקבות הוצאות הפרסום שהוציא העסק, ולכן אין אפשרות לאמוד ולמדוד את אורך התקופה, שבה אמורים נכסים אלה להשפיע על הכנסותיו. משום כך, אין תורת החשבונאות מאפשרת להוון, או לרשום במאזן, את הוצאות הפרסום, כ"נכס", ולהפחיתן. זאת, להבדיל מעלויות רכישה של נכסים מוחשיים שונים, כמו מכונה או נכסים בלתי מוחשיים, הניתנים לזיהוי ולהפרדה, ואשר אורך חייהם בעסק ניתן לצפייה.

בית המשפט קובע, כי אין בעצם קיומן של ההכנסות שנבעו ממכירת המוצרים, כדי להוביל למסקנה, שהשפעת הפרסום באמצעות יצירת "תודעת צרכנים" נמשכת - היא דווקא שגרמה להמשך המכירות; כך, שטענת קיומו של נכס כזה, לאחר תום שנת 1997, נותרת בגדר ספקולציה.

בית המשפט אף סבר, כי הצדק עם המערערת בטענה, כי הוצאת הפרסום בענייננו היא הוצאה אינצידנטלית למהלך הרגיל והשוטף של עסקיה.

בית המשפט קיבל את הטענה, כי המוניטין, שהיו למערערת עד לשיווקם של המוצרים "החדשים", היו מוניטין שאין לבטלם. אפשר שדי היה בהם, כדי לשכנע לקוחות לרכוש גם את מוצריה החדשים, אשר הפרסום שניתן להם נועד רק להודיע ללקוחות על קיומם כנטען.

בית המשפט טען, כי רק אם הועמד בסיס עובדתי לטענה, שהשפעת הפרסום חרגה מגבולות שנת המס, שבה הוצאו ההוצאות בגינו, אין להתיר בניכוי, במלואן, באותה שנה.

גישת הפסיקה אצלנו איננה שוללת את ההתייחסות הרואה בהוצאות הפרסום, כאמור, הוצאות שוטפות, גם אם אפשר שיש לו (לפרסום זה) השפעה מעבר לשנת המס.

בית המשפט אף השתמש ב"משפט משווה", כדי להראות את המצב בארה"ב ובאנגליה. לאור הניתוח המפורט בפסק הדין, קבע בית המשפט, שאין לדעת בכל מקרה, אם ובאילו שנים נצמחו הכנסותיה של המערערת, כתוצאה ישירה מן הפרסום, שביצעה בשנה שבערעור; ואין לפרוס הוצאות אלה על פני תקופה קצובה, שתהיה בהכרח שרירותית.

סקירת הפסיקה, כפי שנעשתה בפסק הדין, הובילה למסקנה, כי מדובר ב"הוצאה אינצידנטלית", הקשורה במהלך עסקיו של הנישום והמותרת על רקע זה בניכוי שוטף. אלא שמוסיף בית המשפט, כי אין מדובר בכלל פסיקתי גורף, המחייב את כולי עלמא.

הערעור התקבל.

✓ בקרו באתר הבית שלנו www.bcpa.co.il לקבלת מידע מקצועי מקיף ומגוון.

בברכה,

בחרי ושות'
רואי חשבון ויועצים פיננסיים